

REGERINGEN

Regeringsbeslut

II:2

2011-10-13

U2011/5671/JÄM

Utbildningsdepartementet

Uppsala universitet
Box 256
751 05 Uppsala

Uppdrag att utvärdera utbildningsinsatser om mäns våld mot kvinnor

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Uppsala universitet (Nationellt centrum för kvinnofrid) att följa upp och utvärdera utbildningsinsatser som har genomförts inom ramen för regeringens handlingsplan för att bekämpa mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer (skr. 2007/08:39) och regeringens handlingsplan för att förebygga och förhindra att unga blir gifta mot sin vilja (skr. 2009/10:229). Uppdraget omfattar att utvärdera utbildningarnas utformning och kvalitet. Vidare ska en bedömning göras om utbildningsinsatserna har skapat förutsättningar för verksamhetsutveckling. Dessutom ska framgångsfaktorer i de utbildningsinsatser som har genomförts identifieras. Uppdraget syftar till att ge kunskap om hur kompetenshöjande insatser inom området mäns våld mot kvinnor kan bidra till långsiktiga resultat i verksamheter. I uppdraget ingår att lämna förslag på hur erfarenheter från utbildningsinsatserna på bästa sätt kan tas omhand samt att sprida resultatet till berörda myndigheter och organisationer.

Vid genomförandet av uppdraget ska Uppsala universitet samråda med Statskontoret. Vid behov får Uppsala universitet samråda med Brottsförebyggande rådet (Brå). Utvärderingen ska primärt grunda sig på myndigheternas och organisationernas egna utvärderingar och återrapporteringar samt beakta den uppföljning och utvärdering av handlingsplanen som lämnades av Brå i december 2010. Uppsala universitet ska senast den 15 december 2011 lämna en beskrivning av hur arbetet ska genomföras till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet). Universitetet ska senast den 15 mars 2013 lämna en slutrapport inklusive en ekonomisk redovisning till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet).

För uppdragets får Uppsala universitet disponera högst 200 000 kronor år 2011, högst 1 100 000 kronor år 2012 och högst 200 000 kronor år 2013. Kostnaderna ska belasta utgiftsområde 13, anslaget 3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder, anslagspost 19.

Bakgrund

I november 2007 presenterade regeringen en samlad strategi för arbetet med mäns våld mot kvinnor i form av en handlingsplan (Handlingsplan för att bekämpa mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer). Handlingsplanens 56 åtgärder avsågs bidra till en varaktigt höjd ambitionsnivå i arbetet mot våldet. I handlingsplanen ingår åtgärder som omfattar utbildning, verksamhetsutveckling, kunskapsutveckling och lagstiftning.

Brå har haft regeringens uppdrag att följa upp och utvärdera regeringens handlingsplan och lämnade i december 2010 sin slutredovisning av uppdraget (Mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer, rapport 2010:18). Brå:s utvärdering tog sikte på att studera genomförandet av åtgärderna i handlingsplanen och att värdera insatserna i förhållande till handlingsplanens syfte.

Av Brå:s slutrapport framgår att handlingsplanen på ett kraftfullt sätt har satt fokus på mäns våld mot kvinnor och på hedersrelaterat våld och förtryck samt att den har bidragit till ökad kunskap i arbetet med målgrupperna, nya lättillgängliga kunskapskällor, en mängd olika lokala projekt, nya verksamhetsmodeller samt mer strukturerade hot- och riskbedömningar inom polisen. Brå konstaterar att bland de insatser som följt av handlingsplanen var utbildningar den vanligaste typen av aktivitet, och utbildningar och utbildningsmaterial ingick i nästan hälften av åtgärderna. Utbildningar har riktat sig till yrkesverksamma på myndigheter och organisationer inom hälso- och sjukvård, socialtjänst, rättsväsende och frivilligorganisationer och omfattar flera områden som prioriterats av regeringen i arbetet mot mäns våld mot kvinnor, t.ex. ökat skydd och stöd till våldsutsatta, stärkt förebyggande arbete samt stärkt kvalitet och effektivitet i rättsväsendet.

Regeringens målsättning med de utbildningsinsatser som genomfördes inom ramen för handlingsplanen var att utveckla medvetenheten och kompetensen hos de myndigheter och aktörer som kommer i kontakt med våldsutsatta och förövare. Ökade kunskaper är avgörande för alla insatser som görs för att bekämpa mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer.

Brå konstaterar i sin slutrapport att handlingsplanen har bidragit till ökad kunskap i arbetet med målgrupperna men pekar också på att det finns tecken på att utbildningssatsningar enbart blivit engångsföreteelser vilket riskerar att ganska snart förlora i effekt.

Med utgångspunkt i att handlingsplanen och alla insatserna inte fullt ut har utvärderats av Brå, eftersom ett antal åtgärder i handlingsplanen inte var avslutade eller avrapporterade vid tidpunkten för Brå:s utvärdering, pekar Brå i sin rapport på att det finns ett behov av fler uppföljningar och utvärderingar av de insatser som har genomförts inom ramen för regeringens handlingsplan. I och med handlingsplan för att förebygga och förhindra att unga blir gifta mot sin vilja har det dessutom tillkommit en utbildningsinsats som inte ingick i Brå:s utvärdering men som ingår att utvärdera i detta uppdrag.

Skälen för regeringens beslut

Ett av delmålen för jämställdhetspolitiken är att mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Målet har hög prioritet i regeringens arbete. Genom de insatser som genomförts har regeringen tagit initiativ till ett långsiktigt och omfattande utvecklingsarbete på området.

Regeringen bedömer att det är viktigt att det finns kunskap om hur de insatser som genomförts inom ramen för handlingsplanerna har tagits tillvara inom olika myndigheter och verksamheter, som en vägledning för det praktiska arbetet. Det är viktigt att få kunskap om utbildningarnas kvalitet och hur de är utformade samt vilka utbildningsinsatser som ger långsiktiga resultat i form av förbättrad kunskap och ökad kompetens inom myndigheter respektive organisationer. En annan viktig fråga är hur utbildningsinsatserna kan skapa förutsättningar för verksamhetsutveckling samt hur erhållen kunskap kan upprätthållas och förstärkas i myndigheter respektive organisationer efter genomförda kompetenssatsningar.

På regeringens vägnar

Nyamko Sabuni

Karin Bengtson

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM
Justitiedepartementet/PO, L5, KRIM och DOM
Socialdepartementet/FST, VS och SFÖ
Finansdepartementet/BA och KSÄ KE
Utbildningsdepartementet/UH, UC och S
Rikspolisstyrelsen
Domstolsverket
Brottsoffermyndigheten
Brottsförebyggande rådet
Socialstyrelsen
Länsstyrelserna
Kammarkollegiet
Statens skolverk
Ungdomsstyrelsen
Sveriges Kommuner och Landsting